
Декларация на Комитета на министрите на Съвета на Европа относно мерките, които трябва да се предприемат за спазване на чл.10 от Европейската конвенция за правата на човека (приета от Комитета на министрите на 13 януари 2010 г. по време на 1074-та среща на представителите)

Декларация на Комитета на министрите на Съвета на Европа относно мерките, които трябва да се предприемат за спазване на чл.10 от Европейската конвенция за правата на човека

(приета от Комитета на министрите на 13 януари 2010 г. по време на 1074-та среща на представителите)

Свободата на изразяване и информация, вкл. свободата на медиите, са неразривно свързани с истинската демокрация и с демократичните процеси. Когато тези свободи не се подкрепят, възможно е отговорността да бъде подкопана и върховенството на закона – застрашено. Всички държави членки на Съвета на Европа са поели задължението да осигурят на всяко лице, намиращо се под тяхна юрисдикция основното право на свобода на изразяване и информация в съответствие с чл.10 от Европейската конвенция за правата на човека (ЕКПЧ).

"1. Всеки има право на свобода на изразяването на мнения. Това право включва свободата на всеки да отстоява своето мнение, да получава и да разпространява информация и идеи без намеса на държавните власти и независимо от държавните граници. Този член не забранява държавите да подлагат на разрешителен режим радиокомпаниите, телевизионните компании и производителите на кинематографична продукция.

2. Упражняването на тези свободи, доколкото е съпроводено със задължения и отговорности, може да бъде обусловено от процедури, условия, ограничения или санкции, които са предвидени от закона и са необходими в едно демократично общество в интерес на националната и обществената сигурност и на териториалната цялост, за предотвратяването на безредици или престъпления, за защитата на здравето и морала, както и на репутацията или правата на другите, за предотвратяване разкриването на информация, получена доверително, или за гарантиране авторитета и безпристрастността на правосъдието "

Механизмът за прилагане на тази разпоредба, предвиден от ЕКПЧ, по-точно Европейският съд за правата на човека (ЕСПЧ), действа по отношение на неправомерни действия, за които се твърди, че нарушават чл.10 и с които се сезира съда, след като се изчерпат всички вътрешни средства за възстановяване на вредите. Посоченият механизъм заедно с процедурата за прилагане на решенията на съда е постигнал значителни резултати и продължава да допринася за повишаване на чувството на уважение към спазването на основното право на свобода на изразяване и информация.

В допълнение към мерките за обезщетение за нарушенията съществуват и други средства за защита и утвърждаване на свободата на изразяване и информация и свободата на медиите, които са важна съставна част на всяка стратегия за укрепване на демокрацията. Съветът на Европа е приел значителен брой норми в тази област, които дават насоки на държавите членки. Важно е също така да се засили прилагането на посочените правила, както в правото, така и в практиката на държавите членки. Следователно разширяването

на спазването на чл.10 ЕКПЧ е приоритетна област за дейността на Съвета на Европа. То изисква активна подкрепа, ангажираност и сътрудничество между всички държави членки. В рамките на своите правомощия различни органи и институции на Съвета на Европа могат да допринасят за защитата и разширяването на свободата на изразяване и информация и свободата на медиите. Комитетът на министрите, Парламентарната асамблея, генералният секретар, комисарят по правата на човека и други органи са активни в тази сфера. Предприетите действия от други институции, като представителят за свободата на медиите на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ), както и от граждански организации, трябва също да бъдат посрещнати с признание и задоволство. Комитетът на министрите приветства предложенията, направени от Управителния комитет по медии и нови комуникационни услуги на Съвета на Европа (CDMC), да се разшири възможността на органите и институциите на Съвета на Европа да утвърждават спазването на чл.10 ЕКПЧ в рамките на съответните им правомощия. В съответствие с тези предложения Комитетът на министрите приканва генералния секретар да направи необходимото за подобряване на събирането и обмена на информация и за засилване на координацията между секретариатите на различните органи и институции на Съвета на Европа, без да нарушава правомощията и независимостта им. Комитетът на министрите призовава всички държави членки да взаимодействат с оправомощените органи и институции на Съвета на Европа в процеса на гарантиране на съответствието на националните закони и практики със съответните норми на Съвета на Европа, водени от духа на диалог и сътрудничество. Освен това генералният секретар се приканва да докладва на Комитета на министрите и на Парламентарната асамблея относно изпълнението на посочените ангажименти и да направи оценка на функционирането и ефективността им след три години.